

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszoriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttesben levő hirdető-írodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

→ Kéziratok vissza nem adatnak. ←

Megjelen: hetenként egyszer,

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I.

9436/1886. szám. Barsvármegye alispáni hivatalától.

F. évi július hó 14-én 133. sz. a. kelt határozata alapján a törvényhatóság bizottsága f. évi augusztus hó 2-án d. e. 10 órakor Ar-Maróthon a megyeház termében

közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az 1886. XXI. t.-cz. életbeléptetése céljából szükségessé vált megyei szervezkedési szabályrendeletek revíziója, s azoknak ezen hivatkozott törvény rendelkezéseihez való idomítása.

2. Az 1886. XXIII. t.-cz. életbeléptetése folytán ezen törvény 1. §-ának utolsó bekezdése alapján szükségessé vált szabályrendelet megalkotása.

3. Az 1886. XXII. (a községek rendezéséről szóló) törvényzikk életbeléptetésével kiadott s f. évi július hó 8-án 38506. sz. a. kelt miniszteri rendelet intézkedéseinek foganatosítása tárgyában hozandó határozat.

4. Budapest főváros tanácsának meghívása: Budavárnak az 1686-ik évben történt visszafoglalása kétszázados emlékére rendezett ünnepélyességekre.

5. Nagy-Salló község képviselő-testületi határozata a csata-lévai vasut kiépítési költségeihez 10,000 frt adománnyal történő hozzájárulása iránt.

6. Egyéb időközben érkezendő ügyek és indítványok.

Kelt Aranyos-Maróthon 1886. július hó 23-án.

Máriássy István
alispán.

II.

Körrendelet.

A kolerának a keleti tartományokban történt nagymérvű kitörése s elterjedése köztudomású dolog. — E veszedelmes elenség korlátot s határt nem ismerve, már Fiume városát is meglátogatta, s daczára

TÁRCZA.

A királyné ősz haja.

— Történelmi kép. —

1793. aug. 1-ejének éjjelén a Conciergerie börtön felügyelője egy keskeny czella berendezésével foglalkozott, mely hosszú sötét folyosó végén feküdt. E czella sötét, komor, nedves volt; napsugár nem hatolhatott e börtönbe. Egy ágy, két paplan, egy vízkorsó és két zsámolyból állott az összes butorzat. — Magas személy számára tétethettek az előkészületek. Franciaország királynéját várták, az ausztriai Mária Terézia leányát.

Reggeli három óra volt. Az égen az első pír mutatkozott. Nem végződött még az éj, nem kezdődött még a reggel. Ezen órában szokta Franciaország fiatal királynéja versailli termeiben az ablakokat kinyitni, a nap első sugarait, a madarak kedves dalait megvárando! — A kristály tiszta vizek, melyek csörgedezve vonultak el a virággazdag pázsit közt, az alvó szobrok sokasága, az ősrégi fák, melyek a nagy királyt és a nagy századot látták, a fasorok végén a kis Trianon, hol a királynő pásztor volt: ez volt igazán a dicső hajnali kép.

Ma három órakor a királynét álmából hirtelen felkeltették. Már megszokott börtönéből, a Temple-ből a nehezebb börtönbe kellett válna mennie. A czella, melyben eddig lakott, még nagyon is diszes. A királyné felemelkedik és két ór által egy teljesen elzárt kocsiba vezettetik. Még

a legerélyesebb intézkedéseknek, egymástán szedi áldozatait.

Nehogy ez hazánk határait is átlépje, avagy a jelenlegi száraz és tikkasztó időjárás folytán hazánk határain belül kitörjön, a nagyméltóságú, m. k. Belügyminiszterium több szigorú rendeletet bocsátott közzé, melyeknek megtartására és megtartatására a hatóságokat a legsúlyosabb következmények terhe alatt kötelezi. — E rendeletek közül a nagymélt. Belügyminiszterium különösen az 1884. évi 44382. számú rendeletre utal, melynek értelmében felhivatnak a lakosok, hogy — a köztisztaság és közegészség különös szem-előtt tartása mellett szigorú kötelességüknek tartásuk a következő intézkedéseket megtenni:

Az utcák előtti járdák és csatornák tisztán tartandók és a járdák naponként kétszer, és pedig reggeli 7—8 és esti 7—8 óra közt vízzel megöntözendők. — A kutyák a szükséghez képest kitisztítandók. A házak udvarai szintén tisztán tartandók, s különös figyelemmel legyenek a lakosok arra, hogy onnan mindennemű szerves hulladékok s rothadó állományok is a lehető legtökéletesebben eltakaritassanak; a háznál lévő árnyékszék, peczegődrök s csatornák szintén tisztán tartandók s hetenkint desiniciálándók.

E szigorú rendelet teljesítésének megvizsgálása céljából időszakonként egy bizottság fog kiküldetni s észlelt mulasztás esetén — a jelzett rendeletet áthágók — az 1879. évi XL. t. cz. 125 §-a értelmében 100 frtig terjedhető bírságban fognak elmarasztaltatni.

Léván 1886. évi Julius hó 25-én.

Kónya József.
rendőr kapitány.

Az árvavagyon tűz elleni biztosítása.

Hogy az árvavagyon a tűz ellen biztosítható, napjainkban oly általánosan elfogadott nézet, melyet a be-

lőle a gyakorlati életben származott haszon megvéd minden megtámadás ellen. Mindazon intézkedések tehát, melyek az árvavagyonnak tűz elleni biztosítására irányulnak, csak helyesléssel fogadhatók. Az elvi álláspont ellen így, midőn ezen biztosításról szólnunk, nekünk sem lehet valami kifogásunk; jöllehet, mi a biztosításnak nagyobb értéket és hasznot tulajdonítanánk, ha a helyett, hogy a tűzbiztosítást a kár megtérítésében keresnők, a szerint építkeznénk, vagyis oly épületeket állítanánk elő, melyek tűzmentesek s el nem éghetők; na, de mivel a világ még eddig, odáig nem haladt, szólni kívánunk csupán azon tűzbiztosításokról, melyek napjainkban divatban, használatban állnak.

Mint mondók, az elv ellen nem szólnunk, de igenis, a mód ellen, melyben az árvavagyon biztosítása eszközösbe szokott vétetni, van némi kifogásunk.

Több árvaszéki határozatból olvastunk itt-ott oly rendelkezéseket, melyeket a fennálló törvényes viszonyokkal egészen megegyeztetni nem tudunk. Nevezetesen oly egyoldalú határozatok hozattak nyilvánosságra, melyek megszüntetik, megrendelik, hogy mely biztosító társaságnál szabad az árvavagyon a tűz ellen biztosítani

Mi azt hisszük, hogy az ily határozatok az árvaszékek hatáskörén tulcsenek, az árvaszékek kötelessége felügyelni s intézkedni, hogy az árvavagyon biztosítható, de hogy melyik biztosító intézetnél történjék ezen biztosítás azt a nélkül, hogy ő is az üzlet terére ne lépjen — pedig ez éppen nem képezi feladatát — nem teheti; azért a biztosító intézetet meg nem határozhatja, hacsak hatalmával visszaélni nem akar.

De ily intézkedés, a mint az árvaszéket meg nem illeti, ugy az árva-

vagyon biztosítására haszonnal nem is járhat, mert ez a szabad verseny kizárására vezet, már pedig, ha a biztosítás terén a szabad verseny kizáratik, beáll az egyedáruság s annak azon következménye, hogy oly díjakat fog szabni, melyek az ő üzérkedési igényeinek s nem az árvavagyon hasznának fognak megfelelni. Ez pedig semmiféleképp sem szolgálhat azon érdekeknek, melyeknek megoltalmazására az árvaszékek hivatvák.

Aztán, ha az ilyen árvaszéki intézkedésekből valami hátrány ered az árvavagyonra — melynek tűz elleni biztosítását a gyámok felelősség terhe alatt kötelesek teljesíteni — hogy fog az árvaszék, mint testület felelni? vajjon a károsodás esetében az eddig felelős gyám helyett elvállalhatja-e az árvaszék a felelősséget? És hogy lehet az, hogy az intézkedő s határozathozó árvaszék végrehajtó is legyen a gyám helyett, a ki támaszkodva a törvényre és törvényes intézkedésekre, melyek a különféle biztosító intézeteknek fennállását s üzletét szabályozzák egyformán a nélkül, hogy egyik vagy másik intézetnek privilegiumokat biztosítanak, nem azon intézetnél biztosítaná gyámoltja vagyonát, melyet az árvaszék kijelölt, hanem annál, melynek neki legtöbb kilátása van a legolcsóbban biztosítani és melyhez legtöbb bizodalommal viselkedik?! Bizony, bizony nagyon meggyűlhetne az árvaszék baja s az árvavagyon nagyon könnyen kitétethetnék azon veszélynek, hogy sehol sem volna biztosítva, mert a két helyeni biztosítás, köztudomás szerint: semmi biztosítás.

Míg a tűzbiztosítás terén a szabadverseny foglal helyet és nem az állami monopolum — melynek ez idő szerint barátjai éppen nem vagyunk — addig az oly határozatokat, me-

— Erről ismerem Erzsébet testvéremre, ugymond. — Valóban, csakis Erzsébet kérelme folytán engedték meg a királynénak ezen fényűzést.

Könyvek és papír eltiltattak tőle. Sötét olajt és czernát sem volt szabad birnia, valószínűleg, hogy unalmát ne üzhesse el. Azonban egy himzsből mégis kihuzta a vastag szálat, és gombostű segítségével fűző szalagot készített belőlük. Térdei varró párnáknál szolgáltak. Vasárnapon a felügyelő némelykor virágserepet hozott számára; ekkor nagyon boldog volt, mert a virágot nagyon kedvelte.

Egy napon a virágoktól is megfosztották. A királyné a bretagnei leány szelid arcát is megkedvelte; a leánynak megtiltották a királynét láthatni.

Csak azt engedték meg neki, hogy a királyné cipőjét naponként kitisztítsa. Szép kis bőrczipők voltak, mint a hamupipőke papucsai.

A nedvesség hozzá tapadt a kis bőrpapucsához. Egy napon egy könyörtelen őrkivitte és kardjával letisztította róluk a sarrat. Átellenben királypárti foglyok voltak bezárva. Kezeiket kérve nyújták a rostélyon keresztül, a rendőr felé; ez oda nyújt nekik a kis lábbeliket, és mindnyájan áhitatosan megcsókolák. Délben a felügyelő egy tálon elhozta a királyné ebédét, egy darab húst és csekély fűzeléket.

Nem volt szekrénye, sem fiókja, még egy kis tükre sem. Csak hosszas rimázkodás után kapott a királyné egy dobozt fe-

ezek ablakain keresztül sem volt szabad a szép hajnali pirt látnia. — Franciaország királynéje számára nem létezik többé hajnali pír, sem madár, mely énekel, sem falavél, mely zöldel; számára már csak a hóhér létezik . . .

A kirendelt helyre érve, ugy látszik, mintha az itteni utakat jól ismerné. Biztos, nyugodt léptekkel megy a sötét folyosókon végig. A czella ajtaja előtt látja az öröket, a kémeket; eltalálja, hogy ezek mind miatta vannak itt és tétovázás nélkül belép.

Előhozták a börtön jegyzőkönyvét, melybe erős kézzel jegyezte be nevét. Azután megtekinté a nedves falakat, a hideg padozatot, a vasajtókat, a boltozatot, ezen összes kopár nyomort . . . Félelem szállta meg: azonban a királyi lélek hamar magához tért. Azután kebléről egy kis órát vett elő, látta, hogy reggeli négy óra van. — Az órát egy szögre akasztá, melyet a falon felfedezett; e szög volt a királyi lakosztály egyetlen disze. Miután imádságát, — melyet már első börtönében, a Temple-ben megszokott — elvégezte lefekvés előtt, levetkezett és nyugalomra tért.

A királyné közelében voltak a fogház-őr felesége és ennek egy szolgálónője, egy Rozália nevű bretagnei leány, kinek szívére hatott a királyné nyomora. Csodálkozva pillant a királyné a szánakozó lényre, ki neki a levetkezésnél segíteni akart.

— Hadd azt gyermekem, mondá. Már régóta szokva vagyok magam levetkezni.

Igy töltött negyven napot özvegyen és egyedül. Semmi hír gyermekeiről. sem Er-

zsébet sógornőjéről, ki neki több vala a testvérnél! — Semmi zaj, kivéve a nyiló vas ajtó és a targonczák zaját, melyek a hóhér napi eleségét szállíták. Szeptember közepén, az egész köztársaság nagy izgatottságban volt. Az örök főlváltattak, a felügyelő bezárattott, egy örálló rendeltett a királyné ablaka alá, — valami nagyszerű, valami borzasztó történt. A királyné lábaihoz szegfűt ejtettek.

Ezen újabb sértést is békén tűré el. Mozdulatlan volt, mint a szép márvány. Oly nyugodt, oly szomorú, oly szép volt, hogy legdarvább örei is kalapot emeltek, ha hozzá közeledhettek.

Egy nap így szóla szolganőjének:

— Rozália, rendezze hajamat.

Ezalatt szép fejét, melynek oly hamar kelle lehullania, meghajtá, és gyönyörű haja, melyet Franciaország összes költői megénekelték: hosszú fürtökben függött alá.

A felügyelő nem akarta a leánynak megengedni, hogy a szolgálatot teljesítse. Azt mondá, hogy „ez az ő joga“ — De a királyné inkább maga rendezé haját.

A gyönyörű szőke haját, mely fejét több felséggel környezé, mint egy korona, kissé szét választá, a homlokán megsimitá, és illatos porral lehinté. — Azután egyszerű főkötőcskét vett fejére. — Megengedték a Temple-ből, néhány battiszt inget, néhány zsebkendőt, selyem harisnyákat, nyakkendőket, fehér pongyolát s néhány fehér szallagot hozatni. — A királyné szomoruan mosolygott, midőn a hajdani dísz ezen maradványai kezeihez jutottak.

lyek az árvavagyonnak az árvaszékek által kijelölt biztosítási intézeteknél rendelik a tüzelési biztosítást, czéltévesztetteknek tartjuk.

A pálinka mérgezéséről.

(Folyt. és vége.)

Meglehetősen szoros számítás szerint 3 millióra lehetett a nyilvános pálinka korhelyek számát tenni, de hány volt a szemérmes pálinka-részeg, aki nem nyilvános helyen lett részeg?

Ugyanezen időben több halt el 30 czernél pálinka részegség következtében.

A pálinka részegség következtében ide nem számítva a hajó törés-, égés-, robbanás stb. szerencsétlenségeket, melyek vég elemben mégis a pálinka részegségekre volnának redukálhatók, az államra évente 94.495.000 dollár kár háromlott. Ha ezen összeg, 30 éven át rendszeresen kamatozott volna 313.747.080 dollárt tett volna ki, többet, mint az akkori amerikai status vagyon.

Hát nem borzasztó és elundorító annak a tudása, hogy egy megvetni való ital mily károkat képes tenni.

Ha voltak bűnös cselekmények, már pedig Amerika bővében volt, a bűnösök $\frac{3}{4}$ -ed része a bűnt, pálinka ittassági állapotban követte el, hogy ez is áll, egy pár adat megadja a kellő felvilágosítást.

Bostonban egy év alatt 643 fogoly közül, 353 a pálinkától volt részeg a tett elkövetésekor, a lichtenfeldi fogházban 39 közül 33. Az egdenburgi foglyoknak $\frac{6}{7}$ -ada.

New-Yorkban 690 fogoly gyermek közül, 400 pálinkarészeges szülők gyermeke volt. A baltimore fogházban, 2322 személy közül $\frac{8}{10}$ része szintén pálinka részeges volt.

Londonban egy év alatt 300.000 embernél több került fogházba részegség miatt. A brit királyságban egy év alatt 95.000 per fordult meg a büntető törvényszék előtt, melyeknek $\frac{4}{5}$ -öd része mind a pálinka részegség kifolyománya.

Különböző intézetekben 681 tébolyodott közül, ezeknek közel álló rokonai, barátai vallomásai alapján 392-nél több, a pálinka ivás által jutott örültségbe. Ez tagadhatatlan tény, hogy a pálinka élvezete, ép úgy, mint hasonfajú szeszes italoké, átjárja még a csontokat és rosta szerűre lazítja, sőt még a vért is megmérgezi, de ott jelentkezik a legnagyobb veszedelem, hogy még az agyvelővel is egyesül.

Dr. Kirk felbonczolt egy pálinka részegségben meghalt embert, az tapasztalta, hogy az agyvelő üregben lenni szokott nedv, pálinka szaga. Megakarván győződni közelebről, szemügyre kívánta venni, aminél

a gyertyát közel vitte hozzá, az meggyuladt és kékes lánggal égett.

Ezen időtáiban — de már napjainkban is, annyira vitték a nők is a pálinka ismerés szakértelmét, hogy, ha szopos gyermeküknek bajuk volt és az nem akart aludni, nyugodni, az anya pálinkát ivott és úgy szoptatta meg gyermekét, ez szegény elaludt — de nem az üdítő édes álmot, hanem a mámor álmát aludta.

Oncidában 253 személy közül 246 jutott részegség miatt közsegedelemre, Baltimoreban 1134 közül 1059.

A salem kórházban 3000 ember közül 2900. — Bostonban 10 év alatt 500.000 dollárnál többre kerültek a pálinka részeges szegények és rabok. Vasingtonban 600 dollár áru részegítő ital fogyott el évente — de körülbelül évente 100.000 dollár kárt csinált.

Látva ezt a végromláshoz vezető utat, néhányan az emberbarátok közül módot kerestek ezen betegség gyógyítására. Nehéz munka volt, de a kitarítás megteremtette gyümölcsét. Első feladatnak tűzték ki a társulás, a hol elvként ki lett mondva, hogy szeszes italt nem élveznek, sem házuknál nem tartanak. Ez az értelmesebb osztálynál mehetett; belátták czélszerűségét és szükségességét, ők meg is tartották, sőt az egylet naponta szaporodott. Mindamellott az egész jóakarát csak czéltévesztett volt, mert a nép azon alsó rétegeiben, melynek csalétekül felállított ezen intézmény, se hogy sem tudott alkalmas talajt találni. Módookról kellett tehát gondoskodni, hogy a gyógymód ne egészen kényszerített, de azért mégis elkerülhetlen legyen.

Sok találgatás után végre abban állapodtak meg, hogy a mértékletességi egyleteket alapszabályukba fölveszik, hogy olyan munkást egyleti tag ne fogad fel, aki szeszes itallal él. Kezdetben lázongásba tört ki a nép, de a hatalom gondoskodott a fékentangáról. Azután kezdett hozzájuk az éhség bekopogtatni és ez a könyörületlen ellenség megverte a részegeskedő pálinka-ivókat, mert első volt a kenyér, ezért le kellett mondani a mérgező pálinkáról, vagy éhenveszni, mert dolgot nem kapott más uton.

Igy lassankint elszoktatták a népet a méregitaltól. 1828-tól 1833-ig 3 milliónál több lemondott a pálinka italról. Ez idő alatt 8000 mértékletességi egyesület állított fel 1.500.000 rendes taggal, 4000 pálinkafőző hagyott fel a pálinkafőzéssel 8000 koresmáros szüntette be a pálinkamérést. Abban az időben 1200 hajónál több forgott a tengeren, ezek szeszes italt hajóikon nem vittek — de nem is türtek. A hadsereg is lemondott a pálinkaivásról.

tal lett Franciaország királynéjává. Ez arany gyűrű oly trónra ültetve, mely már akkor minden eresztékből szét vált. Ez arany gyűrű megnyitá számára a palota kapuit, egy elpusztított palotát. — Ez arany gyűrű királyi ágyba hozta, oly ágyba, melyen a nép szuronyai felhatottak. Ezen gyűrű által egy királyfi anyjává lön, kit egy czipészhez adtak inasnak, a ki halálra kinezta.

Ezen arany gyűrű barátokat szerzett neki, barátokat, kik vagy kivégeztettek, vagy elűzettek.

Ha a szürnyek értették volna mesteriségüket: az aranygyűrűt meghagyták volna nála, hogy éjjel-nappal szemei előtt láthassa! Ha sejtették volna, hogy XVI. Lajos özvegye, királya fűrtjét szívén, egy medaillonban hordá és hogy ezen medaillon mily forró csókokkal halmozá el, minden napi imádsága előtt: kétségkivül ezen ékszer is elrabolták volna a királyné szívéből.

A jó Isten megkímélte ezen lealacsonyítástól, ez volt az egyetlen lealacsonyítás, melytől óva lett.

A tizenkettedik napon jöttek a bírák. — Egy katonatisztnak meghagyták, hogy a királyné szobájában aludjék. A királyné nem feküdt le.

Október 15-én felköltötték s a törvényszék eleibe vitték. Oda lépett azok elé, kiket bíráinak neveznek. — Szólt, mint csak az angyalok szólhatnak. Kilencz órán át védelmezé magát, mindezen férfiak ellen a nélkül, hogy az nap valamit evett volna. Ezután kapott levest és . . . haláltétele.

Végre megérkezett a szabadulás napja. Az előtte való napon ez áldozat sa-

A mértékletességi társulatok czélirányos működéséről meglehet győződni Baird munkájában.

Historie des societés de temperance stb. (Paris 1836.)

Ezen tudományosan és gonddal szerkesztett mű először Berlinben jelent meg német fordításban, a mely olyan keresletnek örvendett, hogy csakhamar utánnyomásokat kellett rendelni.

Magyar fordításban is megjelent 1846. évben, kolozsvári nyomdából, fordította G. T. M.

Hogy mennyire igaznak kell lenni a fent elősorolt statisztikai adatoknak, nem kell messzire menni, hogy meggyőződjünk ennek lehetőségéről, maradjunk helyben s látni fogjuk, hogy az alsóbb néposztály csaknem kizárólag pálinkát iszik, nem is óhajtja a bort, mert hozzá van szokva az olcsó pálinkához és ha ebből kevés pénzért megtölti magát — nem kell étel — nem kell család, nem kell dolog, részegség reá nézve kész boldogság. Mit lehet az ily pálinkamérgezett embertől várni? Nyomorékokkal szaporítják a világot, kol-dus családot hagynak hátra, ha ők meghalnak a város társadalom nyakára, dolgozni nem szeretnek, — sőt egy el is gyöngülnek, hogy nem is bírnak. A szükség, a vallástalan rosz érzület ezeket képes rabló gyilkosokká tenni, pedig az ilyen had rosszabb a vérengző vadállatnál. Szomorú jelenség — de alig segíthetünk.

A tudatlan népet mikor látjuk ebben a betegségben szenvedni, csak szánjuk, de mit kell gondolnunk és miként kell itélnünk akkor, amikor értelmes embereket is is látunk azok között, a kik a pálinkaivásnak adják magukat. Ezek már tudják, hogy mily kártékony a szeszes ital, különösen a pálinka, miért lesznek hát lassu öngyilkosokká? Miért adnak rosz példát annak a szegény együgyű tanulatlan népnek? Ha megunták az életüket, miért nem vetnek véget rögtön? miért a lassu mérgezés?

Ismertünk embereket, a kik a képzett osztályhoz tartoznak és fájdalom úgy megfeledkeznek önmagukról, hogy a gyakori pálinkaivás által a józan ész használatával sem rendelkeznek. Szemeik fénye törött, arczbőrük rezes bőru indiánéhoz hasonló, természetük összeesett, kezük reszket, észjárásuk a holdkoroséhoz hasonló; kinézésén a csendes butaság honol, gégejében a pálinka utáni pokoli szomjuság kinja — ilyenek a pálinka részegesek.

Jobb később, mint soha, ezt a mérge italt mindenki saját egészségi szempontjából, még ha hozzá volt is szokva — ajánlatos ha elhagyja.

Férfinak a kitarítás és önmérséklet

játkezőleg javítá ki fekete ruháját, melyben a vérpadra akart lépni. Miután azonban e ruhában a tárgyalások alatt, bírásra igen nagy hatást tett, elrendelék, hogy fehér pongyolában induljon a vérpadra. Rendbeszedte haját és visszariadt, midőn észrevette, hogy az éjen át megöszült . . .

Arany Lajos.

Sír a madár.

Sír a madár, fázik szegény;
Tollát tépi hideg szél,
Ablakomon kopogtatva,
Meleg, enyhe helyet kér.

Szegény madár! nem adhatok,
Az én szobám is hideg;
Ninesen a ki felderítse,
Távol van még, ki szeret.

Majd ha ezt a rideg magányt,
Felszerélem ő vele;
Beszállásol a szerelem,
Azzal lesz e ház tele.

Akkor, akkor jöjj majd ide,
Megírgyölöd sorsomat.
Nem lesz ilyen boldog hajlék
A csillagos ég alatt!

V. n.

A papagály.

(Életkép)

— Ah, csak annyit tudtam imádoztamról, hogy Arabellának hívják.

Az egész olyan, mint egy tova tünt, regeszerű álom.

Barátságatlan tavaszi nap volt. Az ég kékjét elfőlte a felhők egyenletesen szürke leple s olykor olykor hullott is az eső finom cseppekben. Az estszürkület bizonytalanná tette már a távolabbi tárgyak

egyik erénye — ami káros, kerülje, ha azt látja, hogy használ — mi okvetlenül használnál tartsa meg emlékül és gyűlölje a testet és lelket ölo pálinkát.

Sőt minden ember egy-egy kötelességének tesz eleget akkor, ha másokat a pálinka ivásban visszatart, vagy attól elszoktat, — ki tudja kiket lehet megmenteni — meg kell próbálni.

T. V.

A titkos szerek.

A budapesti vegy-kísérleti állomás mult évi jelentésében az intézetben végzett vegyelemzések közt a titkos szepítő szerek összetételéről mond el hivatalos vizsgálatai alapján egyet mást.

Közöljük e drága pénzen árult hasznos talanságok ismertetését, annál is inkább, mert sokan még mindig abban a hitben vannak, hogy a különféle szepítő szerek csakugyan használnak.

Az érdekesebb hivatalos adatok ezek: A vörös fogpaszta állott zsirból, keverve vas és tinmódot tartalmazó szénsavas mésszel és magnésiummal s cinzóberrel volt vörösrre festve.

A fekete szemöldökfestő, állott faggyúból és koromból.

A velutina szepítő szerből a rózsaszínű keves karminnal rózsaszínűre festett ólomfehér (Bleiweiss) és zinkoxydból, a sárgaszínű ólomot tartalmazó zinkoxydból, a fehér zinkoxyd ólomfehérből állott.

A fehér puderek, mindannyian czinket és ólomot tartalmaztak.

Az itt felsorolt szepítő szerek, a mint látni, még az ártalmatlanokhoz tartoznak. Ezeknél még sokkal veszedelmesebbek forognak közközben.

Vannak ismét másnemű titkos szerek, mindenekelőtt a haj- és szakálnövesztők, melyek épen semmit sem tartalmaznak, mi azokat érdemesekké tenné arra, hogy a község rájuk pénzt költson. Többnyire nem állanak egyébből, mint zsirból, vagy zsiradékkverésekből.

Ezt könnyen meg is lehet érteni, mert ezen titkos szerek gyártói, kivált ha nagy reklámmal lépnek fel és magokra vonják tágas körük figyelmét, többnyire mégis óvakodnak attól, hogy valamit szereikbe keverjenek, mi miatt a rendőrséggel összeütközhetnének. Olyan anyagok melyektől talán mégis némi hatást lehetne várni, rendszerint csak óvatosan alkalmazhatók és ennélfogva egyedül csak orvosi rendelet mellett adhatók ki a gyógyszerészek által. Más egyén ilyféle szerekkel nem kereskedhetik.

Nem régen egy vesztesség elleni szer vidékről került az intézetbe. Vizsgálatából kitűnt, hogy annak főalkatrésze a körisbogar. Hogy ennek belső alkalmazása az ember egészséget, sőt életét is veszélyezteti s hogy erre már elég példát tudunk, a szakemberek előtt régen ismeretes dolog.

A titkos szerek azonban nemesak a kuruzslásban játszanak szerepet, hanem mindenütt, a hol az emberek tudatlanságát vagy

körvonalait. Beteges melancholiám a belváros elhagyatott, szűk utcáiba vezetett, melyek szeszélyesen kanyarognak, alacsony, félig dűledező házikók mellett pompás palotákat látta. Földre szegezett szememet valami belső ösztön folytán egyenesen egy szemben lévő esinos épület földszinti ablakára szegeztem és idegzetemet végig futotta valami sajátságos villamfolyam. Nem tudtam hirtelenében, hogy a valóság talaját taposom-e, avagy oda varázsolattam egy rege világba? A magas ablakból, mely felett két enyelgő kő angyal volt kifaragva, egy felséges fiatal nő tekintett a néptelen utcára.

Világos szöke, arany fényű haja elbájolt. A remek fűrtök, melyek ellepték keblét és nyakát, felül egy kontyban egyesültek, s e kmtyoeskát egy fehér esipkével szegélyezett rózsaszínű kis sapka takarta.

Arcának búbáját, apró csabos s mégis oly daczos ajakát, finom metszetű pisze orrocskáját, ragyogó fekete szemét, melynek villama szívembe sujtott, képtelen vagyok leírni. Ingerlő pongyolája valóban tökéletes termetet rejtethetett.

Melancholikus gondolataim egy pillanatot alatt szétrebbentek. Önkéntelen megállottam s bár félre fordítá kedves arcát, megittasultan gyönyörködém azokban a világos szöke, drága hajfűrtökben s nem vettem észre azt sem, hogy félig elfedve a nehéz piros brokát függönyök megett egy aranyozott kalitka állott — s a kalitkából egy nagy tarka színekben pompázó papagály tekintett reám mereven, s mindenki képzelheti, mennyire meglepett, midőn a gunyolódó madár görbe csőrét e szavak hagyta el: „takarodj csunya!”

E barátságatlan szavak daczára naponta

hérnemű számára és egy kis tükröt, melyet az órával ugyanazon szögbe akasztott.

Ez iszonyu nyomor közepette, e borzasztó fájdalom terhe alatt, még folyvást kitesztett a királyné és a nő — a világ legszebb királynéja! Szép, fehér, hideg kezei, szép halvány feje, felséges termete, hallgatása, lemondása, ezek csupa részletek, melyeket emberi száj alig adhatna elő eléggé hiven. Mégis leroskadt a rossz levegő, rossz táplálék, a gond és elhagyatottság következtében; de panasz nélkül roskadt le, mint az életben oly sokan, a kiket különféle bajok érnek, de ők csak önkeblükbe fojtják el mély bánatukat, melyet méltatlan szenvednek.

Miután a királynénak nem volt elég fehérneműje, Rozálie saját ingeit ajándékozta oda a szegény felséges nőnek. Nem is tudta hány az óra. Óráját is elvették. Soha sem viselt más órát, mint a melyet Mária Terézia királynétől ajándékba kapott. Ezentúl csak azt tudta, hogy hajnalodik mikor a foglyokat a vérpadra vezetik; dél van, ha a haláltételeket kihirdetik; esteledik, ha új foglyokat hoznak.

Két csinos gyémánt gyűrűt is elvettek tőle. Ez mindene volt, a mi gazdagságából megmaradt és a gyémántok nem fénylettek ragyogóbban kezein, mint gyönyörű kék szemei sápadt arcán . . .

Hogy a gyémántoktól megfosztották — Isten nevében! — Azonban, hogy a jegygyűrűjét, mely utolsó emléke volt a királyi vértanura, — hogy ezt is elvették tőle, — mily kegyetlenség!

Vajjon e szegény asszony nem elég drágán fizette-e meg ezen gyűrűt, hogy tőle megfosztják? Megfizette szépségével fiatalásával, életével. Ez arany gyűrű ál-

kényelemre való hajlamát ki lehet zsákmányolni.

Legio p. o. a kazánkö képződését megakadályozó titkos szerek száma és mindig akadnak emberek, kik lépre mennek, nem tudva azt, hogy oly szer, mely minden fajta vizre alkalmas volna, egyszerűen lehetetlen s hogy itt csak a vegyész adhat utmutatást még pedig minden egyes esetre nézve más és más.

Hogy azonban mennyire mehet a szemfényvesztés titkos szerekkel, mutatja a következő érdekes eset. 1885-ben megjelent Budapesten egy külföldi ember és számos helyen bemutatott egy titkos szert, egy port, melyet csak egyszerűen bele kell dobni a petroleumba, hogy a robbanási veszély teljesen elhárítható. Ezt a szert egy bizonyos dr. S. S. Loudon készíti a hirdetések szerint Philadelphian. Még kísérleteket is tett az illető ágens tanuk előtt, hogy a petroleumlámpa tartóját kinyitva a petroleumba előbb egy kevés port dobott és azután gyufával meggyújtotta. Ezután ismét rácsavarta a lámpabélteket, és íme, a láng kialudt. Akadt sok laikus, kinek az véghetetlenül imponált, nem gondolva meg azt, hogy a leirt módon, por nélkül is el lehet oltani, mert hiszen nem tesztünk egyebet, mint hogy rásrófolás által elzárjuk a levegőt. A port megvizsgálva, az nem volt egyéb, mint konyhasó, kis timsóval és szóddal.

Egy skatulya por ára, melynek haszna semmi, melynek előállítás pedig legföljebb 2-3 krba kerülhet, 96 kr. volt.

Az intézeti igazgató meg van győződve, hogy a közönség arcátlan kizsákmányolása a titkos szerek által nem sokára véget érne, ha hozzá tudna szokni ahoz, hogy a vegyészét gyakrabban vegye igénybe, mint a hogy ez eddig történik.

A szobai legyek irtása. A szobában olyannyira alkalmatlan legyek biztos és könnyű kiirtása oly problema, melynek gyökeres megoldása még eddig nem sikerült. Mivel a baj általános, annak elhárítására már számtalan mindenféle módot javasoltak és kísérletek meg de még, egyre ajánlanak újakat, mi annak a jele, hogy az eddigi módok nem valami nagy eredményt mutattak fel. Legtöbbjük hatástalan, sok mód pedig más szempontokból nem alkalmazható. Az utóbbiak közé tartoznak mindazon anyagok, melyek az emberekre vagy állatokra nézve is mérges hatásuk. Ilyenek pl. a különféle légypapírok. Ezeket, eltekintve attól, hogy hatásuk a legyekre nézve is sok esetben bizonytalan, már csak azért sem lehet ajánlani, mivel tudjuk, hogy az ily megmérgezett legyek nem hullanak el azonnal, hanem könnyen belesnek ételbe, italba, s így a mellett, hogy undorítók, még veszőlyesek is válhatnak. Legjobbnak bizonyultak még eddig az üvegből készült légyfogók, a melyeket minden üvegesnél olesón lehet kapni, s melyekbe cukrot és szeszt szoktak tenni. E mechanikus eszközökön kívül a gyógyszerárban kapható porrá tört quassia-fa (lignum quassiae) az, a mely jól és gyorsan hat, s ezenfölül a rovarokon kívül más lényeknek nem ártalmas. Ezt vagy

elzarándokoltam ez ablak alá, kétségbe esve a felett, hogy az imádott lényről minden tudakozódásom dacára nem nyerhetek semmiféle utbaigazító adatot. Megtudtam annyit, hogy minden fiatal ember, a ki csak egyszer is megpillantá, imádja őt, s hogy neve Arabella.

Midőn el kellett hagynom a fővárost, elmentem még egyszer ama szűk utcába. A szép arc akkor is elfordult, s az ördögi madár bucsúszáva akkor is csak így hangzott: „takarodj' csunya!”

*
Leperdült néhány év s újból a fővárosba vetődtem. Elhelyezve podgyászomat, siettem abba az elhagyott szűk utcába, valami édes kíváncsiság vont oda akaratom ellenére. Ép oly borus, barátságatlan idő volt, mint a midőn felfedeztem szívem új csillagát. Csakhamar ott állottam ama jól ismert ablak alatt. A fehér angyalok egészen megbarnultak; az egyiknek a keze, a másiknak az orra volt letörve. — s íme a csonka angyalok alatt megpillantám ismét őt.

Megrázkódtam. A hajdani báj romjait találtam csak. Arca fonnyadt, szeme bágyadt fényű, csupán azok az észbontó arany firtők a régiek — de a piros kis sapka csipkái foszlottak, a függönyök elfakultak — s mögöttük ott áll még az a különös alak nagy kalitka; bár a rácsotatról lekoppott az arany s helyén csupa rozsdafolt.

És az a beesett, elvirult arc nem fordult el tőlem, hanem mosolygott szavatósan; a papagály pedig ama gúnyos szavak helyett ezt rikácsolta felém:

„Gyere le, kedves!”

Romváry Károly.

úgy használjuk, hogy a faport egy lapostányérba cukros vízzel vagy tejjel leöntjük, és időnkint pótöljük az elpárolgott folyadékot, vagy pedig következőleg készítjük azt el: 66 gram quassia-fát és 33 gr. tört borsót 05 liter vízben felényire befőzünk és 16 gr. syrupot teszünk hozzá, esetleg még spirituszt is, s ezt lapos tányérra töltjük, a melyre előzetesen egy iv tag itatós papírt terítettünk. A zöld borostyánolaj egy tányérra töltve szintén jó szőlőgálat tesz, valamint a helyiségi kitiűstölése parázsra hintett száraz töklelével. Határozottan kárhóztatandó azonban a lépes vagy enyves vesszők alkalmazása, mely nemesak, hogy állatkínzással jár, de undorító látvány is. Végül megjegyezzük, hogy Szilázia sok vidékén a parasztok nagyon egyszerű módon tartják tisztán szobáikat a legyektől, azt által, hogy egy vagy két szelid vörösbegyét tartanak, melyek a legyeket felezzik. K. K.

Különfélék.

— **Özv. báró Hoeller-Bertalan Mórné,** szül. Jankovich Franciska; Hoeller-Bertalan István báró, kis-tőrei földbirtokos édes anyja, f. hó. 29-én életének 70-ik évében elhunyt. — A kedves emlékü urnó haláláról kiadott gyászjelentés így szól: Báró Hoeller-Bertalan István és neje bajsai Vojnits Róza, valamint gyermekeik: Mórész és Jozsefa szomorodott szívvel jelentik forrón szeretett édes anyja, illetőleg anyósa és öreg anyjuk özv. Báró Hoeller-Bertalan Mórné szül. jeszenicezi Jankovich Franciskának f. hó. 29-én élete 70-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó. 31-én reggel 10 órakor fognak a kis-tőrei családi sírboltban örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szentmise-áldozat augusztus 1-én d. e. 10 órakor Kis-Tőrén fog az Urnak bemutatni. Kelt Kis-Tőrén, 1886. július hó 29-én. Béke hamvaira!

— **Folyó évi Julius hó 26-án** Léván tartott országos barom vásárra behajtatott szarvasmarha; 1998; drb; ló: 2517 drb; kecske: 12 drb; sertés: 8 drb; szamár: 12 drb; birka: 9396 drb; összesen 13943 drb; Ezekből eladatott: szarvasmarha: 500 drb; ló: 108 drb; kecske: 8 drb; sertés: 6 drb; szamár: 5 drb; birka: 2493 drb; összesen 3110 drb. Vétel ár összege: 60680 ftt 55 kr.

— **Arlejtés.** A nagyszombat-krakói államut 66-67 kmtr szakaszan lévő 65. sz. garami hid újrapitése és egy ideiglenes hid helyreállítása céljából (16,031 ftt 92 kr költséggel) Aranyos-Maróthon, a m. kir. államépítészeti hivatalnál f. é. augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor arlejtés fog tartatni. A közelebbi feltételek időközben ugyanott megtekinthetők. Bántpénz 5 százalék.

— **Hymen.** Deméden Paczoly János néhai orsz. képviselő leányát, Katalint e hó 22-én vette nőül Szabadhegyi Zoltán kamarás és huszár főhadnagy.

— **A kolera.** A hét folyamán több lap hozott kolera-híreket a fővárosból és a vidékről. Ezek azonban nem bizonyultak valóknak. Történtek ugyan a fővárosban és az ország több helyén hirtelen betegedési és halálesetek, de az orvosi szakvélemény egynél sem konstatálta a kolérát. Fiuméből is eléggé megnyugtató hírek érkeznek, a baj ugyan még nem szűnt meg, de egy-két nap óta inkább csökkent, mint növekedett. Azért legyünk résen és a szükséges óvintézkedéseket a legfontosabban teljesítsük. Hogy miből állanak ezek: lapunk előző számában bővebben kifejtettük; ma pedig felhívjuk olvasóink szíves figyelmét a lap élén közzétett körrendeletre, melynek szigorú betartását — saját egészségünk érdekében is — melegen ajánljuk.

— **Új pósta.** Megyénkben f. évi augusztus 1-jével Fenyő-Kosztolányban kir. póstahivatal lép életbe.

— **Véres bucsu.** A napi lapok hoztak már hírt azon sajnós eseményről, mely e hó 25-én Garam-Keszi községében történt, de a legtöbb lap tévesen lett informálva s innen ered, hogy sok hibás adat közlötött. — A legbiztosabb forrásból nyert értesülések alapján a következőket írhatjuk az esetről: A fentnevezett napon tartották a keszi bucsúkat, mely alkalommal délután — mint ez a faluban általában szokás — a falu népe a koresma elé tánczra gyűjt össze. Folyt is ez vigan és minden baj nélkül éjfélig. Ekkor a község bírja — figyelmeztetvén a mulatókat a záróra elérkezéte, — a tánczot beszüntette. A tánczolók nagy része hajlandó is volt a bíró szavának engedelmeskedni, de Szenesy György törvénybíró és Styevkó József solymosi lakos biztatására többen a koresmába vették magukat és itt akarták folytatni a dorobózást s onnan a bíró többszöri felhívására sem akartak távozni. A bíró a községben portyázó két csendőrt hívta fel a koresma helyiségi kiűrtésére. Ezek s a bíró is szép szóval igyekeztek a benlevőket szétoszlásra bírni s ez hatott is, mert a tömeg oszolni kezdett, csak néhányan maradtak még vissza a két bujtogatóval, kik a bíróval és csendőrökkel annyira feleltek, hogy a csendőrök kénytelenek voltak a szuronyt venni igénybe s azzal igyekeztek kifelé terelni az ellenszegülőket.

Ez azonban úgy felbőszíté a dühös részegeket, hogy hárman is neki kaptak az egyik csendőr szuronyának, melyet csak társa segélyével tudott megmenteni. Eközben történt az első egy-két, de igénytelen, sebesülés. A kizavart nép, boszut forralt s a két bujtogató által is ösztönöztetvén, botokkal és kövekkel rohanta meg a csendőröket, kik, hogy a nép dűhe ellen védeve legyenek, a koresma ajtaját hirtelen elzárták. A csendőrök ismételen felhívták a dühöngőket, hogy oszoljanak szét, mert ellen esetben kénytelenek fegyvereiket használni; ez azonban mint sem használt, a tömeg valóságos ostromot intézett a koresma ellen, beverve annak minden ablakát. Hogy a csendőrök elriasszák őket, nehányszor a evégöbelőttek. De a nép látván, hogy a lövések nem találtak, vérszemet kapott fokozott dűhvel és erővel rontott a koresmára. — A tusa reggeli 1/5 óráig tartott, mely alatt, miután a csendőrök minden békéltető szava hasztalan volt, részint lövések, részint szurony által a következő sebesülések történtek: Szvetlanszky Márton jobb karján és hasán életveszélyesen, — Styevko Karolina 12 éves leánya jobb karján és mellén életveszélyesen; Gyuresad János bal lábán súlyosan; Pasztyier Mihály még az nap meghalt; solymosi Styevko József jobb lábán és keszi-i Styevko József arczán és mellén kaptak könnyű szurony okozta sérüléseket. — A csendőröknek, azalatt még a nép a sebesültek eltakarításával foglalkozott, sikerült a koresma hátsó kijáratán elmenekülniök. — A vizsgálat különben erélyesen foly s hiszzük, hogy a bujtogatók megkapják büntükért a megérdemelt méltó büntetést.

— **Nagybecsi kéziratok.** Ballagi Aladár tudósunk Spanyolországban, a sevillai érseki könyvtárban, nagybecsi középkori kéziratokat fedezett fel. E kéziratok 1456-ból valók s 68 versszakban Hunyady János és Kapisztrán János nándorfehérvári diadalait éneklék. Ballagi A. lemásolta a kéziratokat és haza hozta.

— **Állatkiállítás.** A nyitravölgyi gazd. egyesület f. év szeptember hó 5-ikétől 8-ikáig Nagy-Béliczen (Nyitra megye) gépkiallással kapcsolatos állatkiállítást rendez. A megjelent katalógus szerint eddig bejelentett 147 drb. ló, 384 drb. szarvasmarha, 134 drb. juh és 32 drb. sertés. A bejelentések még mindig folynak. A kiállítási terület közvetlen a vasuti állomás mellett van. — Reménylünk, hogy megyénkben is számosan állítanak ki.

— **A magyar írók segélyegyletének** anyagi állásáról most tett jelentést a zárszámadást vizsgáló bizottság. E szerint a egylet jó anyagi viszonyok között van, 232,311 ftt alapvagyonnal bir. A mult évben segélyeztekre 10,695 ftt fordítottak.

— **A tanárok szemináriuma.** A filológiai szeminárium ügye, mely a lipesei szeminárium mintájára fog Budapesten felállítani, már most a küszöbön álló tanév elején megvalósul. A szeminárium célja, hogy a tanári pályára készülő ifjak tapasztalt szakemberek vezetése mellett utmutatást nyerjenek arra nézve, hogyan kell tudományos munkátaikat végezniök. A szeminárium helyisége egyelőre az egyetem-épületben lesz, csak később fog külön helyiséget kapni, a mikor az internátus is megvalósul.

— **A közös hadügyminiszter** — mint a lapok írják — jövőre nemesak háboru esetére, hanem a nagy gyakorlatokra sem bocsát többé hírlapírókat és a katonákból álló sajtóiroda által küldeti szét a tudósításokat.

— **Olcsó állati gyógyszerek.** A magyar országos gyógyszerész-egylet elhatározta, hogy az állati gyógyszerekre külön mérsékelt árszabást készít s azt a belügyminiszter elé terjeszti, hogy az új gyógyszerkönyvhöz csatolhassék.

— **A hus frisen tartása** nyáron sok gazdasszonynak okoz fejtörést. A japániak igen egyszerű módon eszközlik ezt. A hus porcellán-edénybe fektetik és nagyon forró vizet öntenek reá, a vizre pedig olajat eresztenek. Így a levegő el van zárva s a hus jó marad. A fehérnye összefutása a hus felületén, mit a forró víz okoz, szintén közreműködik ebben.

— **Házolók és utazó-ügynökök.** Gyakran előfordul, hogy a hatóságok a nem helyben lakó kereskedőknek, vagy azok megbízottainak, a kik bevásárlások céljából utaznak, a bevásárlást vagy nem engedik meg, vagy a házalási feltételek teljesítésétől tessék függővé. Miután e miatt már több oldalról tettek panaszt, ennek következtében a földmives-, ipar- és kereskedelmi miniszterium körlevel útján értesíti a hatóságokat, hogy a vándorszerű bevásárlással foglalkozó egyén egyszerűen kereskedőnek tekintendő és részére ily ezimen igazolvány adandó ki. A ki azután ilyennel bir, az az ország bármely helységében is foglalkozhat bevásárlással, tekintet nélkül arra, vajjon az illető helységben van-e telepe, vagy nincs.

— **Mibe kerül a kutya-tartás.** Franciaországban megszámlálták, hogy az ott táplált 3 millió kutya naponként 225,000 frankot emészt föl, ez évenként 82,125,000 frankot tesz ki. Páris egymaga 100,000 olyan kutyát táplál, melyeknek semmi néven nevezendő hasznuk nincs. Európa 50-60 millió kutyát tart, ezek ellátása legalább 1500 millió frankba kerül. Bizony drága mulatság s hozzá még mily veszedelmes, kivált ebben a kánikulai melegben!

— **Gyémánt czukorból.** Egy skót tudós, Mr. R. S. Marsden, rájött, hogy czukorból is lehet gyémántot nyerni. Ugyanis czukorszinetet pokolkövel vegyített s tíz óráig nagyon hevítette. A lassu lehülés után salétromsavval elválasztá a pokolkövből nyert ezüstöt s a maradékban szinetet, grafitot és néhány fényes jegezet talált. E jegezek valódi gyémántok, mert elég kemények voltak a sazfir megkarcolására. Ime, mily fényes jövő vár a hanyatló felben levő czukortermelekre.

— **Palaczkok papirosból.** Az újabb amerikai papirgyártmányok közé, melyek közt kerekék, hordók, egész hajók, stb. szerepelnek, most már palaczkok is tartoznak, melyeket a mellett, hogy törhetetlenek, alkoholos folyadékok sem támadnak meg. A palaczkokhoz való papírost 10 rész rongy, 50 rész faanyag és 40 rész szalmából készítik. A papiros mindkét lapját mézporból és a fibrinól megtisztított keverékkel kenik be. Tíz ily lapot egymásra téve forró fémformában felüveg alakúvá sajtolták. Két-két ilyen fél üveget szintén erős nyomás és hőség alkalmazásával egy egészszé sajtoltak össze, úgy, hogy a szélek ugyszólván összeforának.

— **Rövid hírek. — Időjárás.** A jövő hétre: Általában szeles, hűvösebb, északnyugaton borus, délkeleten változó időt várhatni, számos helyi esőkkel, itt-ott zivatarral. — **New-Foundlandban** éhhalál pusztit, mert a nagy hidegek következtében a növényzet nem fejlődhetett ki s a halálszatnak is — mely a népnek egyedüli kereset forrása — rossz eredménye volt. Eddig 1500 embernél több halt már meg éhség-tífuszban. — **A czinkotai erdőben,** mely már számtalanszor volt halálhozó párbajok színhelye, — Baráth Kálmán, honvédhadnagy Dessewffy Árpád magy. államvasuti tisztviselőt pisztoly párbajban halálosan megsebesítette. — **Bécs és Brünn között** telefon-összekötést létesült, melyet ma adtak át a közönségnek. — **Marienbádban** az ásványviz-szállító intézetben tűz ütött ki e héten, mely az épület jó részét elhamvasztotta; a kár igen jelentékeny, de biztosítva volt minden. — **Egy osztrák tanár** legújabbban az arczon levő kinövések eltávolítására a villamosságot használja, mely állítólag minden fájdalom és nyom hátrahagyása nélkül megszünteti a kinövéseket. — **Antwerpenben** mult vasárnap az eltított népünnepele megakadályozása miatt a munkások, rendőrség és katonaság között nagymérvű zavar-gás volt. A katonaság többször tüzelt a torlaszokat is emelt népre. A zendülés még hétfőn is tartott. A holtak és sebesültek száma megközelíti a százat. — **A Gross-glocknernek** újabb áldozata. Heiligenblutból egy több tagból álló társaság indult ki, hogy megtekintse a helyet, hol Pallavicini ögről és társai elvesztek. A társaság egy nőtagja vigyázatlanságból elcsuszván, a mélységbe zuhant és szörnyet halt. — **Kolozsvárott** nagy szenzációt keltett egy a napokban végbement párbaj, melyben Kozma József nőképezdei igazgató lelőtte Várady Károly tanfelügyelőt. — **Szocialista** lázadás is volt e héten Amsterdamban. Több haláleset és sebesülés történt. A zavar még most sincs elfojtva.

APRÓSA GOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Fürdői tanácsok hölgyeknek. Egy tréfas francia a következő tanácsokat adja a fürdőbe utazó hölgyeknek. — Használni a kurát, de nem kurizáltatni magának. Teste súlyából annyit veszíthet, a mennyit tetszik, csak azután — könnyelműben legyen. Ha kérdik, hány év óta van férjüél, bátran mondhat „hat év“ helyett hármát, ha t. i. 5 éves fiaeskája nincs jelen. A tengeri fürdőben ne időzzék tovább öt percznél, különben a parton várakozó kísé- rője türelmetlenkedni fog. Sohase vigyen magával több toilettet, mint a mennyi hat bőrdűjébe fér.

Emlék könyvbe. Egy adótiszt legközelebb a következő szavakat írta az eléje tett emlékkönyvbe: Az idő pénz, de a dűb a nem fogadtatik el.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyivánítás.

Tek. K ó n y a József r. kapitány ur 50 krt. küldött a „Stefáni-árvaház“-nak, mely összeg mint kárpótlás K l u c s k a Márton alsó-prandorf lakosnak íteltetett meg.

Köszönet az árvák nevében!

Léván, 1886. jul. 30-án.

Szalkmári Endre pénztárnok.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ó n y a József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 ftt 80 kr, 7 ftt 20 kr. — Kétszeres: 5 ftt — kr' 5 ftt 50 kr. Rozs: 5 ftt 10 kr 5 ftt 60 kr. Árpa 5 ftt 30 kr, 5 ftt 60 kr. — Zab: 6 ftt 10 kr, 6 ftt 40 kr — Kukoricza: 5 ftt 20 kr, 5 ftt 50 kr. — Bab: 7 ftt 80 kr, 7 ftt — kr. — Lenese: 6 ftt 80 kr, 7 ftt 50 kr. — Köles: 5 ftt — kr.

ROSZULEGH ETELKA

(Pozsony, vásártér 46. szám.)

hat osztályú elemi iskolából és két felső osztályból álló, egyszersmind ipar-műhelylyel és ismétlő iskolával összekötött

leánynevelő- és tanintézetében

a beiratások

== augusztus hó 20-án ==

kezdődnek és naponként reggel 9 órától délután 6 óráig eszközölhetők.
Felvételnek akár bejáró, akár bennlakó növendékek.

A rendes tanítás szeptember hó 2-án, az angol és olasz nyelvi tanfolyam pedig október 1-én veszi kezdetét. A törvényben meghatározott tárgyakat képesített jeles tanítók kezelik magyar és német nyelven. — Minden közelebbi felvilágosítást készségesen ad

az intézet tulajdonosa és vezetője.

Francia padló-fénymáz

parquetok, puhafa és lakkozott padlók befényesítésére.

Legelősebb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) parquetekhez, világos-sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquet-, puhafa- és fényezett padlókhöz; azonnal megszárad és minden kefézés nélkül tartós fényt kölcsönöz.

Ára dobozonként 85 kr és 1 frt 60 kr.

== Egy tágas szobához elegendes egy 85 kros dobozzal. ==

Árjegyzéket ingyen küld:

SCHNEIDER & Co.

Wien IV. Herrengasse 18.

Raktár:

KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Csak úgy valódi, ha minden doboz fenti védjegyet viseli; mivel több hasonkínézési gyártmány létezik, melyek többnyire olcsó anyagokból állítatnak elő, minek következtében nem tartósak s a közönség hamis hirdetések által félrevezetettik

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, üllői-ut, Köztelek

ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű és erősen épített

lokomobilokat

fa-, szén- és szalma-fűtésre; a nagy elmentálló képességgel bíró, gyakorlatilag kitűnőnek bizonyult újításokkal szerkesztett

vaskeretű gőzcséplőgépeket,

továbbá az általam meghonosított és legjobbnak elismert

HOFHERR- és SCHRANTZ-FÉLE CSÉPLŐGÉPEKET

tisztító szerkezettel 2, 2½, 3 és 4 lóerjű lokomobilhoz, Járgány-cséplőgépeket tisztító szerkezettel és a nélkül, továbbá a világhírű

eredeti Mayer-trieuröket

különböző nagyságban. — 1, 2 és 3 vasúti ekeket, vetőgépeket, gabnatisztító rostákat és másnemű mezőgazdasági gépeket szolid kiállításban.

➔ Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

189 6—20

Öltönyszövetek

csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermű férfi részére

3.10 méter egy öltözetre	4 frt 96 krért jó gyapjuszövetből;
	8 " " " jobb gyapjuszövetből;
	10 " " " finom gyapjuszövetből;
	12 " 40 " egész finom gyapjuszövetből;

Utazó-plaidék darabja 4, 5, 8 egész 12 frt. Legfinomabb öltönyöket, nadrág-, felöltő-, kabát- és esőköpeny-kelméket, tüffel-, loden-, commis-, gamm-garn-, cheviot-, tricótákat, hölgy- és billard-posztókat, peruvient, doskint ajánl

Alapítottatott 1866.

Stikarofsky János

Alapítottatott 1866.

gyári raktárában Brünben.

Minták díjmentesen. Mintakártyák a szabómester urak részére bérmentetlenül, — 10 frton felüli utánvételi küldemények bérmentve.

Nálam több mint 150,000 o. é. frtot erő posztókészlet van folyton állandó raktáron és önként értetik, hogy világra szóló nagy üzletemben nagyon sok maradék van 1—5 méter hosszúságban, csakhogy kénytelen vagyok az ily maradékokat nagyon leszállítva, az előállítási áron alul elveszgetni. Ily maradékokból mintákat küldeni nem lehet, ellenben oly maradékszövetek, melyek nem tetszenek, becserejtetnek vagy a pénz visszaszolgáltatják. (Megjegyzem, hogy más ezégek szinte becserejtetnek ily maradékokat, talán még rosszabb, selejtesebb árucikkeket, de a pénz nem szolgáltatják vissza.)

Utazások következtében, melyek teljesítésre nem képes, azaz tehetetlen, avagy ámtásra célzó ezégek által eszközöltetnek, illetőleg ellenem intézettek, kényszerülve látom magamat hirdetésem tovább ígatását beszüntetni; minek folytán tisztelettel felkérem a nagyrédemű megbízó közönséget, méltóztatassék szolid ezégetem emlékeztetben tartani és szükség esetében becses megrendelésükkel — melyekre mindig tökéletes figyelmemet fordítandom — megtisztalni.

Levelezések elfogadhatnak német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

1735. 1886. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bubicz Zsigmond mint Herczeg Eszterházy Miklós javai részére kirendelt zárgondnok végrehajtónak özvegy Stevko szül. Kollár Katalin és társai végrehajtást szenvedő elleni 27 frt 76 kr, tökékövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében özvegy Stevko szül. Kollár Katalin, Stevko Pál lámpa és Sumeray szül. Stevko Annának a Gr-Keszi 34-sz. tjkvben. A. I. 1—9 sorszám alatt felvett fekvőségi nygy az azon épült 28. összeírasi számú lakházban 7/10 rész illetményükre az árverést 859 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi augusztus hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Gr-Keszi községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 85 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1886. évi május hó 25-ik napján.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Gyenes József
kir. járásbíró.

Regálejog bérbeadása.

Nagy-szelecsényi közbirtokosság regale jog bérbeadása időközben kiadtván, aug. 8-ára kikiáltott bérbeadás megszűnt.

Konkoly Gyula.

Eladom, esetleg folyó évi nov. hó 1-ső napjától kezdve bérbe adom a lévai piacztéri lakházamat. A közelebbi feltételek malomutczai lakásomon tudakolhatók.

Léván, 1886. évi június hó 20-án.

Özv. Mészáros Józsefné
Székesváry Mária

Nedelko Sándor

kötél-árak gyári raktára,

Budapest, Károly-körut 15. szám

ajánlja dúsan felszerelt

kötélárak-raktárát

és a következő évad-cikkeket:

Dohányzsineg,
szőlő-taposó-zsák,
zsák-spárga,
halhálók,

vizmentes ponyvák,
repce- és más takarók,
termény- és gyapju-zsákok,
gépkender és tisztító-(kóc)

a lehető legelősebb gyári áron.

Valódi lószőr és minden kárpitos-czikkek.

Árjegyzékek és minták kívánatra bérmentesen küldetnek.

Patent KÜHNE E. Patent
MOSONY N° 6500 WIESELBURG

Gyár:
Mosonyban.
(Wieselburg.)

KÜHNE E.

Főraktár:
Budapest,
(Váci-körut 21.)

(Alakult 1856.)

Ajánlja az egyedül valódi cs. kir. szabadalmazott

HUNGARIA DRILL sorvetőgépeit

➔ tetemesen leszállított áron. ➔

Ezen nevet „Hungaria Drill“ Kühne E. 12 évvel ezelőtt választotta sorvetőgépei számára, és hogy ezek mily közkedveltségnek örvendenek, a legjobban bizonyítják azt mindazon gyárosok, kik gyártmányukat ugyanezen név alatt ajánlják és mindazon kereskedők, kik idegen gyártmányokat Kühne-féle Hungaria Drill név alatt elárúsítanak. A valódi Kühne-féle Hungaria Drill sorvetőgépeknek a fentebb látható czímtáblával és védjeggyel kell ellátva lenni. Saját gyártmányú szorvetőgépek, amerikai szénagereblyék, cséplőkészletek, rosták, konkolyozók, szecsakavágók, répavágók stb. kaphatók a legjutányosabb áron.